

ISSN 0125 - 7447

รายงาน การเฝ้าระวังโรค ประจำสัปดาห์

WEEKLY EPIDEMIOLOGICAL
SURVEILLANCE REPORT

VOLUME 16 NUMBER 18

MAY 10, 1985

Methomyl poisoning- เชียงใหม่และลำพูน	212
สถานการณ์ไข้มาลาเรียในปี พ.ศ. 2527	214
รายงานค้นหาผู้ป่วยมาลาเรีย- ธันวาคม 2527	215
สถานการณ์โรค	222

การสอบสวนโรค

Methomyl poisoning-เชียงใหม่และลำพูน

Methomyl poisoning-Chiang Mai, Lamphun

เชียงใหม่ เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2528 สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่ได้รับแจ้งว่า มีผู้ป่วยด้วยอาการของโรคอาหารเป็นพิษเป็นจำนวนมากจากหมู่ที่ 4 ตำบลสะเลียง อำเภอมะริม เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลเชียงใหม่ ยังไม่ทราบสาเหตุของการเจ็บป่วยครั้งนี้ การสอบสวนโรคในเวลาต่อมาพบผู้ป่วยเกิดขึ้นรวม 110 ราย ไม่มีผู้เสียชีวิต เป็นชาย 43 ราย หญิง 67 ราย แยกเป็นเด็ก 52 รายและผู้ใหญ่ 58 ราย ทั้งหมดมีประวัติรับประทานข้าวเหนียวหน้าสังขยาผสมมะพร้าวอ่อนซึ่งทำขายโดยแม่ค้ารายหนึ่งในหมู่บ้านในวันนั้น ก่อนมีอาการป่วย ผู้ป่วยส่วนมากเริ่มป่วยเมื่อเวลาประมาณ 7.30 น. แล้วทยอยป่วยตามมาเรื่อย ๆ จนกระทั่งเวลาประมาณ 13.00 น. จึงหมด ในกลุ่มผู้รับประทานข้าวเหนียวหน้าสังขยาหน้ามะพร้าวอ่อน 110 รายพบว่าป่วยทั้ง 110 ราย (อัตราป่วย 100%) ระยะพักตัวของผู้ป่วยค่อนข้างสั้น มากกว่าครึ่งหนึ่งของผู้ป่วยมีอาการป่วยเกิดขึ้นหลังจากรับประทานข้าวเหนียวหน้าสังขยาไปไม่ถึง 1 ชั่วโมง ประมาณ 80% ของผู้ป่วยทั้งหมดระยะพักตัวสั้นกว่า 2 ชั่วโมง อาการป่วยของผู้ป่วยประกอบด้วย เวียนศีรษะ 102 ราย (93%) มวนท้อง 97 ราย (88%) ปวดท้อง 81 ราย (74%) อ่อนแรง 78 ราย (71%) อาเจียน 57 ราย (52%) และอุจจาระร่วง 12 ราย (11%) ได้นำตัวอย่างข้าวเหนียวหน้าสังขยาผสมมะพร้าวอ่อนที่เหลือพร้อมทั้งวัตถุดิบในการปรุงส่งตรวจที่ศูนย์วิทยาศาสตร์การแพทย์เขต 5 เชียงใหม่ ผลการตรวจพบสารพิษกำจัดแมลงชนิด methomyl หรือ Lannate ในข้าวเหนียวสังขยาดังกล่าวและในน้ำตาลบีบที่ใช้เป็นวัตถุดิบในการทำ ส่วนวัตถุดิบชนิดอื่น ๆ ไม่

พบ methomyl แสดงว่าน้ำตาลบีบที่ปนเปื้อนด้วย methomyl เป็นสาเหตุของการเจ็บป่วย
ครั้งนี้ การสอบถามแม่ค้าผู้ทำขนมและร้านขายน้ำตาลบีบเพิ่มเติมยังไม่สามารถจะสรุปได้ว่า
methomyl ปนเปื้อนอยู่ในน้ำตาลบีบได้อย่างไร

ลำพูน เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2528 เด็กนักเรียนชายในโรงเรียนประถมศึกษา
แห่งหนึ่งในเขตเทศบาลเมือง อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน เก็บของสารฆ่าแมลงแลนเนท
ได้จากถนนสายหนึ่งในเขตเทศบาลโดยไม่ทราบว่าเป็นของของสารฆ่าแมลง ได้นำไปดูเล่น
ในห้องเรียน เพื่อนเด็กนักเรียนในห้องเรียนเดียวกันได้ใช้นิ้วมือแตะผงที่เหลืออยู่ในของ
รับประทานคนละ 1-2 ครั้งรวม 8 คน หลังจากนั้นประมาณ 1 ชั่วโมง เด็กนักเรียนทั้ง
8 รายดังกล่าวเริ่มมีอาการป่วยเกิดขึ้น อาการป่วยประกอบด้วย เวียนศีรษะ 7 ราย
ไข้ ปวดท้องและอาเจียน 5 ราย คลื่นไส้ 3 ราย ครูประจำชั้นได้รับนำผู้ป่วยทั้ง 8 ราย
ส่งโรงพยาบาลลำพูน ทั้งหมดหายดีเป็นปกติในเวลาต่อมา

ผู้รายงาน เจ้าหน้าที่ระบาดวิทยา สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงใหม่,
เจ้าหน้าที่ระบาดวิทยา สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดลำพูน